

TAXE PERÇUE	GORIZIA	SETTIMANALE - SPEDIZIONE IN ABBONAMENTO POSTALE
TASSA RISCOSSA	ITALY	GRUPPO I°/70% - AUTORIZZAZIONE DCSP/III/40509/91/5681/102/88/BU DEL 12.11.1991 - REG. TRIB. DI GORIZIA N. 5 - 28-01-1949
UREDNIŠTVO IN UPRAVA: REDAZIONE E AMMINISTRAZIONE		RIVA PIAZZUTTA, 18 - 34170 GORIZIA - GORICA Tel. 0481/533177 - Fax 533177 - Pošni t/rn 11234499
PODUREDNIŠTVO:		Vicolo delle Rose, 7 - 34135 TRIESTE - TRST - Tel. 040/414646

VEROUK V ŠOLI: DA ALI NE?

Zadnja številka glasila Sklada Mitja Čuk »Škrat« z dne 7. avgusta prinaša o vprašanju verouka v šoli več prispevkov: evangeličanskega pastora Claudia H. Martellija, prof. Marte Ivašič-Kodrič, Aleksandra Cergola ter kateheta Marjana Markežiča. Pastor Martelli zagovarja nevtravno državno šolo, kjer ni verouka, podobno tudi prof. Ivašič v članku Zakaj ne verouka, g. Markežič pa razvija misel Verouk v šoli. Med drugim pravi:

»To pravico in možnost (prijavo k verouku, op. ur.) je v preteklih letih izkoristilo na Goriškem 98% slovenskih družin, na Tržaškem pa nekaj manj. Kaj to pomeni? Menim, da je to plebiscitna in zrelo odločitev slovenskih staršev in dijakov v zamejstvu. Razumeli so, da mora naš narod še naprej sloneti na trdnih moralnih koreninah naših prednikov. Neizpodbitno dejstvo je, da smo tudi Slovenci sinovi in hčere krščanske kulturne in verske dediščine. Ne poznati in ne živeti iz tega bogastva bi bila zares velika škoda za sedanjost in prihodnost našega naroda.

»Ko govorimo o verouku v šoli, nam mora biti takoj na začetku jasno, da je le-ta lahko v prvi vrsti »pouk«, »uk« - nekakšna informacija o veri in verstvih, njihovih vzgojnih in vsebinskih sporočilnih ter vplivih na življenje. Nikakor pa ta šolski verouk ne more nadomestiti župnijske kateheze (čeprav tudi temu laično preprosto rečemo kar »verouk«). Kateheza pomeni na kratko uvajanje v življenje po veri in zakramentih, preverjanje osebnega odnosa do Boga. To pa pomeni sprejeti Sveto pismo kot Božjo besedo ... Mogoče je prav zaradi nepoznavanja te bistvene razlike marsikdaj v preteklih letih prišlo do nepotrebnih napetosti med zagovorniki verouka v šoli in tistimi, ki ga (svobodno) odklanjajo.

»Občudovanja vredni so starši, ki (če) tako pomembno sporočilo zmorejo in utegnejo sami posredovati svojemu otroku do take mere, da mu ni treba dodati še vsaj eno uro (ali dve) tedenskega skupnega spoznavanja in primerjanja največjega kulturnega, verskega in zgodovinskega evropskega zaklada. Če so otroci in mladina skupaj pri pouku ostalih predmetov, je najbolj normalno, da so skupaj tudi pri verouku, tudi če niso verni, saj gre za pouk. Drugega itak v teh okoliščinah ni mogoče izvajati. Kljub temu ostaja možnost alternativnih dejavnosti. O tem, ali so res alternativne, bi se, po izkušnjah preteklih let, dalo na dolgo razpravljati. Zadoščeno pa je vsem principom enakopravnosti in demokracije.

»Vsakoletni vpisi potrjujejo, da je verouk v šoli velika vrednota za večino italijanskih državljanov. Zato je prav, da ga država tudi finančno podpira, saj podpira tudi manjše »vrednote« (npr. splav.). Niso pa še rešeni vsi problemi glede verouka v šoli in glede veroučiteljev. Treba bo še veliko strpnosti med vsemi, ki so za ali proti iz najrazličnejših vzrokov. Tudi to bosta vzgoja in »uk« za vse, ki nam je pri srcu prihodnost našega naroda.«

Pred krizo strank?

Demokratsko urejena družba se kaže na zunaj v organizirani obliki (državi) na razne načine. Moderna demokracija je nedvomno postavila nekaj pravil igre in zlasti parlamentarno urejene države se le-teh držijo. Sem spadajo predvsem politične stranke, ki izražajo težnje svojih članov, na volitvah pa iščejo glasove s strani volilcev. So torej nekak posrednik med ljudstvom in oblastjo. Enostrankarski režimi vseh časov seveda teh pravil ne sprejemajo, čeprav jih morda formalno tako ali drugače opravičujejo. V našem stoletju so to delali predvsem nacifašistični in komunistični režimi, ki pa so - hvala Bogu - v veliki večini danes propadli.

Država, v kateri živimo, se v vsem povojnem času prebija skozi večje ali manjše krize političnih strank, ki so po zmagi nad fašizmom obeležile italijansko politično življenje. To velja še posebej za večje stranke, ki so tudi v vsem tem času nosile težo vlade in parlamentarne večine. To še ne pomeni, da opozicijske stranke plo-

vejo po kar se da mirnih vodah. V naslednjih vrsticah se bomo zato zaustavili predvsem ob dveh strankah, to je DC in PSI, ki se danes sprašujeta o svoji usodi in nadaljnji politični poti sploh.

KRŠČANSKA DEMOKRACIJA IŠČE NOVE POTI

Te dni poteka v Pesaru letni Praznik prijateljstva, ki ga stranka relativne večine prireja vsako jesen. Mesto v Markah, kjer se je pred dve stoletja rodil skladatelj Rossini in je tudi mesto sedanjega tajnika DC Forlanija, je te dni sprejelo veliko tujih gostov krščansko-demokratskih strank Evrope. Med njimi je bil tudi predsednik SKD Lojze Peterle. Na tem političnem prazniku se je že oglasilo veliko govornikov, ki so začeli politično debato. Zlasti je pomemben uvodni govor, ki ga je imel predsednik DC De Mita. Ta je v glavnem obravnaval pomembne teme današnjega političnega trenutka, posebej v zvezi z institucionalnimi reformami in vlogi stranke. Prav

Bo volilna zakonodaja sprejeta?

Ta teden naj bi poslanci v slovenskem parlamentu odločali o predlogu volilne zakonodaje, kakor so ga v osmih mesecih oblikovali na koordinaciji strank. Predlog, ki ga je kot kompromis podprla večina strank, predvideva proporcionalni sistem z večinsko korekturo. Narodni demokrati (Pirnat) pa kot pobudniki kombiniranega večinsko-proporcionalnega sistema vztrajajo pri razpisu referendumu, na katerem bi se državljani odločili za ta oz. drugi volilni sistem. Predsedniku parlamenta Bučarju očitajo, da je referendumsko pobudo s podpisi 84 poslancev dva meseca zadrževal v predalu, sam pa odgovarja, da je takšno pobudo treba izpeljati v skladu s obstoječim (starim) zakonom o referendumu. Takšen je bil tudi sklep parlamentarne komisije za ustavno vprašanja (t.i. Ustavne Komisije). Vendar pa je že vnaprej jasno, da takšnega postopka v parlamentu ne bi uspeli izpeljati.

Na srečanju predstavnikov opozicije v Kranju je bilo čutiti s tem v zvezi določene razlike v pogledih posameznih strank. Medtem ko stališče Narodnih demokratov trdno podpirajo še Grosovi liberalci, krščanski demokrati dajejo prednost volilni zakonodaji oz. volitvam decembra, ko se izteče z ustavnim zakonom določen rok za izvedbo prvih volitev v skladu z novo ustavo. kot je dejal vodja poslanskega kluba Slovenskih krščanskih demokratov Nace Polajnar bo stranka volilni zakon podprla in tega ne bo pogojevala z ničemer, čeprav bi si »želeli vključitev predvsem t.i. udbovskega amandamaja«, po katerem naj bi kandidati za poslanska mesta pisno izjavili, da niso sodelovali s katero

od obveščevalnih služb. Polajnar meni, da »glede na trenutno številčno razmerje sil v skupščini (se) utegne zgoditi, da zakon o volitvah v državni zbor ne bo sprejet. To pa bi vprašanje referendumu znova aktualiziralo.«

Veliko vprašanje je, kaj bi se pravzaprav zgodilo, če volitev decembra ne bo. Po mnenju predsednika parlamenta Bučarja bi s tem postala nelegitimna tako parlament kot vlada in predsedstvo. V televizijski oddaji »Intervju« je Bučar na novinarsko vprašanje, ali bi lahko to pomenilo državljansko vojno v Sloveniji, odgovoril pritrdilno. Toda hkrati se ni mogoče izogniti občutku, da je bil Demos znova potisnjen v položaj, v katerem pade vsa odgovornost za nadaljni razplet le na njegova pleča. Krščanski demokrati vidijo rešitev v tem, da se k oblikovanju kvalitetne volilne zakonodaje pristopi po volitvah.

Torkov »Slovenec« je že objavil

Srbom spet ultimat

Na osnovi poročila posebnega tajnika ZN, zadolženega za mirovne operacije, Marracka Gouldinga, ki je prejšnji teden obiskal BiH, so ZN v skladu s sklepi londonske konference od Srbov v Bosni zahtevali, da do sobote opoldne izroče pripravnikom Modrih čelad vse težko orožje.

Konference o nekdanji Jugoslaviji je v treh delovnih skupinah v začetku tedna nadaljevala delo v Ženevi, vendar niso dosegli nikarkršnega napredka. Vodstvo konference tudi ni želelo razkriti, kdo je odgovoren za sestrelitev (uradno še vedno ni potrjeno, da je šlo za sestrelitev!) italijanskega vojaškega transportnega letala s humanitarno pomočjo. Do sestrelitve letala je prišlo nad ozemljem zahodno od prestolnice, ki ga nadzirajo bosanske sile, vendar pa imajo srbske enote v rokah nekatere okoliške hribe. Vodstvo konference naj bi dokončno razkritje krivca za smrt štirih italijanskih in štirih francoskih vojakov hranila za ugodnejši trenutek - kot obliko pritiska. Zanimivo pa je, da je vodja srbskih milic Karadžić - potem ko je krivdo pripisal muslimanskim enotam - v isti zvezi še dejal, da Srbi ne bodo dovolili, da bi v BiH prihajalo orožje za Muslimane.

Londonsko srečanje je še ves prejšnji teden odmevalo tudi v Beogradu. Vladajoča socialistična stranka in sekundirajoča Šešljeva Radikalna stranka sta namreč Panića obtožila izdaje srbskih nacionalnih interesov in zahtevala glasovanje o zaupnici. vendar pa se na seji parlamenta t.i. ZRJ socialistični poslanci naposled le niso podprli nezaupnice, v čemer komentatorji vidijo vpliv naveze Panić-Čosić. pri tem je v parlamentu prišlo do nekoliko humornega incidenta. Med Panićevim govorom je namreč k govorniškemu pultu pristo-

imena treh prvakov Slovenskih krščanskih demokratov, ki se bodo na konvencijah stranke potegovali za mesto predsedniškega kandidata SKD na prihodnjih volitvah. To so Ivan Oman, dr. Andrej Capuder in Ivan Bizjak, sicer predsednik zbora občin v državnem parlamentu. Na srečanju stranke na Goriškem so napovedovali, da pričakujejo okrog 25% glasov volilcev, kar naj bi jim omogočilo oblikovati vladno koalicijo. Stranka je tudi ponovno sprožila vprašanje pluralizacije medijev, posebej televizije. Že pred časom je namreč Demos dal pobudo, da se glede na številne pripombe o neprofesionalnosti in pristranskosti novinarjev informativni program razdeli tako, da bi prva mreža pripadla vplivu pozicije, druga pa opozicije. Temu v uredništvih v TV hiši sicer nasprotujejo, vsa zadeva pa je v pristojnosti Sveta RTV, t.j. od parlamenta postavljenega organa s predstavniki različnih strank.

Leon Marc

pil skrajni desničar Šešelj in jugoslovanskemu premieru pod nos molel v podpis odstopno izjavo. Panić je nato z mešanico jeze in smeha na obrazu nenadoma list vzel v roke, ga podpisal, zatem pa raztrgal in vrgel na tla. Panić je mnoge v Srbiji razjezil prav zato, ker je izjavil, da priznava avnojske meje med republikami nekdanje Jugoslavije in da bo vse te ZRJ tudi diplomatsko priznala. Toda hkrati je Tudjmanu povedal, da bo zahteval (sicer hrvaški) rt Prevalako, ki zapira vhod v zaliv Boko Katorsko, najpomembnejše jugoslovansko vojaško pomorsko oporišče.

Srbska politika je obsodbo doživela celo na vrhu neuvršenih v Indoneziji. Gibanje, ki je bilo sicer tradicionalno naklonjeno enotnosti Jugoslavije je v posebni resoluciji na podubo bloka islamskih držav obsodilo politiko etničnega čiščenja, »ki jo v BiH izvajajo Srbi.«

Leon Marc

V tej številki dobite:

- SSK in odpoved seminarja za šolnike (str. 2)
- Draga '92 (str. 3)
- Ob stoletnici I. slovenskega katoliškega shoda (str. 3)
- Marijina praznovanja v Sloveniji (str. 4)
- Lepa obletnica (str. 5)
- Občni zbor SZSO-SGS (str. 6)

Na nedavnem srečanju v okviru študijskih dni v Dragi je deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa v prvi vrsti analiziral globalno stanje slovenstva doma kot tudi v svetu ter ugotovil, da je v novih razmerah - te so predvsem samostojna država Republika Slovenija in pa nastajanje demokracije v tej isti državi - nujno poglobiti predvsem nekaj točk programa: prvo dejstvo ostaja slej ko prej resnica, da je slovenski narod, kot so to tudi drugi narodi, eno samo telo, zaradi česar si je treba prizadevati, da pride do enakopravnosti in enakovrednosti vseh političnih prepričanj bodisi v preteklosti kakor v sedanosti. Smisel in beseda »sprave« je treba gledati v tej luči upoštevanja vseh političnih pristopov in političnih izkušenj, pri čemer je prizadevanje za pravičnejši zakon o državljanstvu docela neposredna, še nikakor ne zadovoljivo rešena naloga, ki med drugim uteleša tudi t.zv. spravo. »Vsem Slovincem mora biti vrnjena domovina z vsemi pravicami in častmi, tako mrtvim kakor živim«. V tej točki si je nujno prizadevati za občutek solidarnosti do pripadnikov lastnega naroda ter s tem preseči preživelo ideološko polarizacijo oziroma nestrpnost. Deželni odbor je v tej luči analiziral situacijo pri nas v zamejstvu, kjer gre seveda za izvirno pojavljanje slovenstva s specifičnimi pokazatelji in problematiko. Dejstvo je, da v luči novega časa Slovenci v Italiji nastopamo vse bolj razpršeno, da se mnogokrat ponašamo s pluralizmom, kjer pa nimamo skupnega obvezujo-

čega organa, ki bi vse različnosti povezoval. Vtis je, da nastaja nekakšno mrtvilo, cela vrsta stvari gre mimo nas brez vzpostavljanja naših izvirnih stališč, težko ostajamo v novem obdobju resnični subjekt, zanašanje na sile od zunaj je vse bolj neučinkovito. V glavnem ločeno nastopanje nas pravzaprav počasi oddaljuje od pozicij, s katerih bi lahko odločilno delovali, k vsemu temu pa je treba prišteti še znano demoralizacijo italijanskega političnega življenja, ki ves naš položaj še dodatno obremenjuje z negotovostjo. Deželni odbor je zaradi tega večinskega mnenja, da je več kot umestno ponuditi celotnemu našemu narodnostnemu telesu oziroma njegovim predstavništvom misel, da brez tesnejšega povezovanja različnih političnih in nazorskih silnic pravzaprav ne moremo računati na kaj drugega kot počasno drsenje v vsehlošno neučinkovitost in vse manjšo moč. Zaradi tega bo Svetovni slovenski kongres ponudil našim odločujočim dejavnikom okvir, iztočnico z naštetimi in še poglobljenimi argumenti, na podlagi katerih bi lahko vsi merodajni pojasnili svoje vizije kakor tudi možnosti za drugačno organiziranje Slovencev v Italiji. V kratkem naj bi po dogovoru z osrednjimi organizacijami pripravili javen posvet, pri čemer je že sedaj dogovorjeno, da bosta naslednja dva sestanka deželnega odbora na sedežu SKGZ oziroma SSO. Sicer mora

deželni odbor Svetovnega slovenskega kongresa poskrbeti za finančna sredstva, ki bodo omogočila nadaljnje delovanje, poiskati moči za pripravo druge izdaje Poslovnega imenika Republike Slovenije ki naj bi zajela tudi Slovence izven matične domovine, ter seveda poskrbeti za vse tiste, ki se zanimajo za pridobitev državljanstva in ki dobijo vsa verodostojna navodila tudi in predvsem na našem Generalnem konzulatu v Trstu. Osrednja naloga pa ostaja slej ko prej priprava na javen posvet, izmenjava mnenj z našima osrednjima organizacijama in nemara še kakšnim političnim ali kulturnim subjektom, zakaj dejstvo je, da logika novega časa zahteva dopolnitve v marsikaterem pogledu našega delovanja in ustvarjanja. Več kot gotovo je, da bo premajhna angažiranost v tej smeri nepopravljivo ogrozila že dosežene rezultate kakor tudi razvojno prihodnost manjšine v celoti.

Janez Povše

Rusi želijo verouk v šole

Raziskava Instituta za socialne študije v Moskvi je pokazala, da je večina Rusov za uvedbo verouka v državne šole, vsaj kot izbirnega predmeta. Z uvedbo je bilo kar 59 od sto vprašanih.

Duhovnik je v službi sredi ljudstva in za ljudstvo.

Spominu velikega slovenskega pesnika v Ameriki

Pred 35 leti je v Clevelandu umrl Ivan Zorman, najvidnejši slovenski ameriški pesnik — Izdal je pet pesniških zbirk

Ni dvoma, da je 35-letnica smrti »slovenskega ameriškega slavčka« (Edi Gobec, ravnatelj Slovenskega raziskovalnega središča v Ameriki), pesnika Ivana Zorman, eden izmed pomembnih mejnikov v kulturni zgodovini ameriških Slovencev. Zato zasluži, da se ga hvaležno spomni-jo rojaki tudi drugod po svetu, v zamejstvu in domovini. Ivan Zorman je namreč brezmejno ljubil vse Slovence ter kot pesnik, skladatelj, narodni buditelj in rodoljub pripada vsem, ki jim je pri srcu slovenstvo.

Ivan Zorman se je rodil 28. aprila 1889 v Šmarju pri Grosuplju na Dolenjskem, kjer je bil njegov oče organist ter ustanovitelj in učitelj pevskega zbora, pa tudi vsestranski pobudnik in gojitelj slovenske prosvete. Pred domala sto leti (1893) so se Zormanovi izselili v Ameriko, najprej v Ely v zvezni državi Minnesota in leto pozneje v Calumet v Michiganu, naposled so »pristali« v Clevelandu, od koder pa so se kmalu vrnili v rodno Slovenijo. Tik pred prelomom stoletja so se Zormanovi spričo naraščajoče družine in z njo povezanih vedno večjih zahtev, odločili za vrnitev v Ameriko. Po nekaj letih so se končno naselili v Clevelandu, »ameriški Ljubljani«, ki se je prav na prelomnici stoletja razvijal v osrednjo slovensko naselbino v Ameriki.

ŽIVLJENJE, PODARJENO POEZIJI IN GLASBI

Pristno vzgojo v slovenskem družinskem okolju je ob razgibani prosvetni dejavnosti med našimi izseljenci v Ameriki Zorman posrečeno dopolnjeval z marljivim študijem na ameriških srednjih in visokih šolah. Tako je še izjemno mlad študiral na benediktinskem Kolegiju sv. Janeza, pozneje na Western Reserve University, končno pa se je pov-

sem posvetil glasbi na univerzitetni glasbeni šoli »Central Institute«.

Kot njegov oče si je po študiju tudi pesnik služil vsakdanji kruh kot organist ter kot pevovodja in zasebni učitelj petja, klavirja in orgel. Ivan Zorman, pesnik ameriških slovenskih izseljencev, je v trpljenju zahrbtno in neozdravljive bolezni omagal 4. avgusta 1957. Veliki rodoljub in buditelj, ki je tako ljubil pesem in življenje, se je moral za vedno posloviti, star komaj 68 let. Na zadnji poti na clevelandsko pokopališče Kalvarijo je velikega slovenskega pesnika spremljala množica ameriških Slovencev, občudovalcev njegove poezije, prijateljev in znancev. Ob odprtem grobu se je od svojega ljubega prijatelja poslovil njegov slavni rojak, zvezni senator in nekdanji petkratni guverner države Ohio, danes tudi že pokojni Frank J. Lausche.

PESNIK SLOVENSkih IZSELJENCEV

Nedvomno eno najvidnejših mest v slovenski ameriški in vseslovenski književnosti si je Ivan Zorman pridobil kot doslej najplodnejši slovenski ameriški pesnik, čeprav ni nikdar obiskoval slovenskih šol! Vendar je jezikovne težave premostil na svojevrsten način: z očetovo pomočjo se je založil s slovenskimi knjigami, od vadnic in slovnice do pesniških zbirk in proze. Tako si je postopoma obogatil besedni zaklad in razvil poseben posluš za lepoto slovenskega jezika.

Le tako lahko razumemo, kako je mogel brez slovenskih šol postati kot samorastnik najvidnejši slovenski pesnik v Ameriki. Ivan Zorman je izdal pet pesniških zbirk: Poezije (1919), Pesmi (1922), Lirični spevi (1925), Pota ljubezni (1931) in Iz Novega sveta (1938). Leta 1928 je izdal zbirko slovenskih pesnikov v angleškem prevodu Slovene (Yugoslav) Poetry. I.V.

— O Bog, stvarnik in vodnik vseh stvari, bodi vedno z nami. Naj ti služimo z vsem srcem, da bomo okusili sad tvoje ljubezni...

Bog je stvarnik vsega. Materialnega in duhovnega sveta. Vidnih in nevidnih stvari.

Vse, kar je ustvarjeno, vodi in vzdruže s svojo previdnostjo. To izpovedujemo vsakokrat, ko molimo veroizpoved: »Verujem v enega Boga, Očeta vsemogočnega, stvarnika nebes in zemlje, vidnih in nevidnih stvari...«

Edino človek ima v sebi nekaj, česar druga ustvarjena bitja in stvari nimajo: razum in svobodo. Samo človek ima v sebi božji dih - neumrljivo dušo.

Razum pomaga človeku, da se zaveda samega sebe, drugih ob sebi, išče bistveno, odkriva božje sledi v sebi in stvarstvu, postavlja stvari na pravo mesto, sklepa, varuje svoje človeško dostojanstvo in dostojanstvo božjega otroštva. Lahko izbira in se svobodno odloča. Zato je za svoja dejanja odgovoren. Pred samim sabo, drugimi, naravo in Bogom.

Človek ima vest, ki neko dejanje presoja, če je dobro ali slabo, primerno ali neprimerno, dovoljeno ali prepovedano. Merilo je naravni in božji zakon, naravni čut in razodeta beseda.

Po vesti nas nagovarja, vodi in usmerja Bog sam. Z nami ima namreč poseben načrt: želi nam vrniti podobo pred prvim grehom. Svoje otroke hoče imeti pri sebi v nebesih. S pomočjo svoje besede vzgaja našo vest, da lahko ta načrt uresničimo. Tako že v življenju na tem svetu okušamo sadove njegove ljubezni in bližino. Potrebno je odprto in pripravljeno srce.

MILAN NEMAC

OD TU IN TAM

V Razkrižju so zapečatili cerkvena vrata

Kakor so zagrozili, tako so verniki v župniji Razkrižje tudi storili: ker njih župnik Stjepan Slaviček pri bogoslužju ni vpeljal slovenskega jezika, so v nedeljo, 23. avgusta, zapečatili cerkvena vrata.

Zadeva Razkrižja je postala tudi politična zadeva, saj so se o njej razpisali vsi slovenski časopisi in tudi nekateri italijanski. Torej ni več zgolj notranja cerkvena zadeva. Do reakcije vernikov je prišlo tudi zato, ker cerkvena oblast ne zna ali noče najti rešitve. Razkrižje spada v Republiko Slovenijo, šola je v slovenskem jeziku, le v cerkvi je v rabi hrvaščina. Župnik postreže v slovenščini le na zahtevo vernikovo v določenih primerih (krst, poroka, pogreb), sicer je vse v hrvaščini, četudi je hrvaškega prebivalstva le manjšina (15 %). Upravno pa spada Razkrižje pod zagrebško škofijo, ki je pred 38 leti imenovala za župnika Hrvata Stjepana Slavička. Ko je ta sedaj zaprosil za državljanstvo Slovenije, mu je prošnja bila zavrnjena.

Pri vsej zadevi moramo ločiti dve vprašanji: uporaba jezika pri bogoslužju, cerkveno-upravna pripadnost župnije. Praksa je, da sedaj po koncilu rabimo v liturgiji jezik vernikov. Na Koroškem navadno imajo dvojezične maše v jezikovno mešanih župnijah. Pri nas na Primorskem imamo navadno rajši ločene maše, ali v slovenskem ali v italijanskem jeziku, kjer so mešane župnije. Cerkvenopravna pripadnost župnije ni bistveno vprašanje; to se lahko reši kdaj pozneje v soglasju s škofijo v Zagrebu in v Mariboru, če je le kaj dobre volje. Toda zdi se, da te dobre volje v Zagrebu ni in je tudi pri župniku Slavičku ni. V tem je ves problem.

K.H.

Protest SSK zaradi odpovedi seminarja

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je ob vesti, da je šolsko ministrstvo v Rimu odpovedalo tradicionalni, že 28. seminar za slovenske šolnike na Tržaškem, takoj protestiralo pri ministrici za šolstvo sen. Rosi Russo Jervolino. SSK je izrazila globoko zaskrbljenost, opozorila pa je ministrico tudi na dejstvo, da je seminar del mednarodnih obveznosti Italije. Zavzela se je za takojšen poseg, ki naj premosti nesprijemljivo odločitev, za katero so šolniki zvedeli na sam začetni dan seminarja.

Na nevarnost ukinjanja te edine oblike strokovnega izpopolnjevanja slovenskih šolnikov je SSK opozorila tudi slovenski ministrstvu za zunanje zadeve in za Slovence po svetu.

Predstavniki opozicijskih strank pri nadškofu

V ponedeljek, 7.9.1992, so se na Nadškofijskem ordinariatu v Ljubljani srečali predstavniki opozicijskih strank Franci Feltrin (SLS), Vitomir Gros (LS), Lojze Peterle (SKD), Dr.

Edo Pirkmajer (SGS), dr. Rajko Pirnat (SND) in Marjan Podobnik (SLS) z ljubljanskim nadškofom dr. Alojzijem Šuštarjem in Nadškofijsko komisijo za denacionalizacijo. Na pogovoru so izmenjali mnenja v zvezi z izvajanjem zakona o denacionalizaciji. Vsi predstavniki opozicijskih strank so podprli prizadevanje Cerkev za vrnitev vsega njenega odvzetega premoženja v naravi. Prepričani so, da bo Cerkev v prihodnosti s svojim premoženjem umno in odgovorno gospodarila.

Dvigniti se je treba nad ujetost v sebe in tostranske dobrine.

Cambio Isontino Menjalnica

Menjalnica in prodaja tujih valut ter slov. tolar, hrv. dinar, madžar. florint, travel cheques, eurocheques. Urnik od ponedeljka do sobote: 8.30 - 13.30 - 14.30 - 18.00. Gorica - Corso Verdi, 56. Tel. 0481/536322. Fax: 0481/531210

Pred krizo strank?

(nadaljevanje s 1. str.)

skladu s strankinimi izbirami. Nekatere je negativno presenetilo, da ga DC ni predlagala oz. izvolila v medparlamentarno komisijo za reforme. Vsekakor bodo krščanski demokrati morali reševati svoje notranje probleme predvsem na prihodnjem kongresu, kjer naj bi tudi izvolili novega tajnika na mesto Forlanija.

MED SOCIALISTI VRE

Že v zadnji številki smo pisali o napadih socialističnega tajnika Craxija v dnevniku PSI »Avanti« na sodnika Di Pietra v zvezi z zadevo podkupnin. Med tem časom se je razvila širša debata v sami socialistični stranki, čeprav bolj v obliki izjav oz. intervjujev. Zlasti velik odmev je imel poseg, ki ga je pravosodni minister Martelli objavil v nekem tedniku in v katerem se v bistvu oddaljuje od Craxija. Postavlja sicer zahtevo, naj milanski sodnik odgovori na tajnikove obtožbe, vendar se sam opredeljuje za bolj objektivno gledanje na celotno zadevo in v bistvu odobrava delo sodstva v tem oziru. Oglasil se je tudi vidni predstavnik PSI Signorile, ki načenja vprašanje o Craxijevem nasledstvu oz. o tem, da bi bilo treba stranki spet dati neko kolektivno vodstvo nasproti sedanjemu dolgoletnemu »avtoritarnemu« Craxijevemu vodenju. Predsednik vlade Amato pa je v bistvu podprl Craxija.

Med laičnimi voditelji se je oglašil tudi tajnik PRI La Malfa, ki se zavzema za nekakšno novo širšo laično demokratično stranko, v katero naj bi se vključili tudi republikanci. Vidi se torej, da med strankami na splošno vre v iskanju novih poti in novih političnih prijemov, bližnjim evropskim merilom.

Spectator

Zgodovina Višarij

Lansko poletje sem na Sv. Višarjah in v Žabnicah iskal knjigo ukovskega župnika Maria Gariupa »Il santuario di Monte Lussari in Val Canale«, ki je izšla malo prej, a je nisem našel. Le slišal sem o njej, da slabo govori o Žabničanih. Letos sem knjigo staknil v Katoliški knjigarni in jo kupil. Naprodaj je torej že več kot leto dni, a o njej niso kaj dosti pisali. Zato naj bo tu vsaj nekaj besed o tej knjigi.

Uvod je napisal videmski naškof msgr. Battisti, ki svoje misli zaključuje: »Hvaležni smo g. Mario za ta trud, ki ga je zaposlil deset let. Knjiga je sad velike in navdušene ljubezni do svetišča.«

G. Mario Gariup je v knjigo res vložil veliko truda in potrpljenja, saj je knjiga obsežna, nad 500 strani. V njej je zbranega mnogo materiala o Sv. Višarjah. Ko knjigo prebiraš, se ti zdi, da imaš v rokah pisan mozaik dokumentov, poročil, spominov, zapiskov od začetkov te božje poti, povezanih v legendo, do leta 1990, ko je bila knjiga zaključena. Avtor je zbral res veliko pričevanj, zgodovinskih podatkov o vsem, kar je povezanega s Sv. Višarjami. Nekaj poglavij: Etimologija besede »Višarje«. Zemljepisna lega, Poti na Sv. Višarje, Začetki svetišča, Podoba Matere božje, Cerkve v raznih obdobjih, Oprema sedanje cerkve, Slike Toneta Kralja, Liturgija na Sv. Višarjah, ki je edinstvena božja pot ob stičišču treh narodov in so zato obredi v treh jeziki. Dalje najdeš tudi kroniko, ki ti pove, kako so Sv. Višarje menjavale cerkvene (oglejski patriarhi, celovski škofje, pa goriški in videmski nadškofje) in tudi politične gospodarje (avstrijski cesarji, italijanski kralji, cesar Napoleon, Italijanska republika). Zveš o usodi Višarij v prvi svetovni vojni, ko je bilo svetišče bombardirano, o drugi svetovni vojni in po njej itd. Omenjeni so župniki iz Žabnic, kamor je svetišče vedno spadalo, njih skrbi za svetišče in spori z domačini. Opisuje razne votivne procesije na Višarje. Iz tega seznama je razvidno, da so Višarje bile božja pot za nemške Korošce in za Slovence iz vseh pokrajin. Furlani, če izvezamemo

prebivalce Kanalske doline, so začeli prihajati na Sv. Višarje šele po prvi svetovni vojni. Sv. Višarje niso nikoli bile ljudska božja pot za vernike italijanskega jezika. Ti imajo svojo božjo pot na Stari Gori.

V knjigi najdeš še toliko in toliko drugih podatkov in novic, da si ustvariš sliko o pestrosti te božje poti.

Povemo naj še, da je opisan nastanek žičnice na Sv. Višarje; tiste žičnice, ki je bila zgrajena z velikimi težavami in ovirami leta 1960, a ni imela nikoli prave sreče, ker je pogosto stala zaradi popravil, sedaj pa zato, ker je družba, lastnica žičnice, šla v stečaj.

Knjiga g. Gariupa je kot skladišče, kjer najdeš vsega o Višarjah, le poiskati moraš. To pa ni lahko, ker ni seznama, ne oseb, ne glavnih dogodkov.

K.H.

OBVESTILO

Interesente obveščamo, da žičnica za Sv. Višarje še vedno ne obratuje.

GORIŠKI GLASBENI USTANOVI

Slovenski center za glasbeno vzgojo
Emil Komel
Riva Piazzutta, 18
tel. 532163

Glasbena Matica
ul. Croce, 3
tel. 531508

vabita lanske in nove gojence k vpisu za šolsko leto 1992/1993

Gorica - Od ponedeljka 7. do petka 11. t.m. od 15. do 19. ure

Štandrež - Župnijski dom A. Gregorčič v petek 18. t.m. od 16. do 18. ure

Doberdob - Župnijski dom v ponedeljek 21. t.m. od 19. do 20.30

Števerjan - Župnijski dom F.B. Sedej v četrtek 17. t.m. od 15. do 17. ure

Podgora - Župnijski dom, sedež P.D. Podgora v četrtek 10. t.m. od 18. do 19. ure

Gorica - Do petka 11. t.m. od 10. do 14. ure

Sovodnje - Kulturni dom v ponedeljek 7. t.m. od 16. do 18. ure

Doberdob - Sedež društva Jezero v torek 8. t.m. od 16. do 18. ure

Podrobnejše informacije dobite na tajništvi obeh šol.

Na Drago '92 je padel zastor

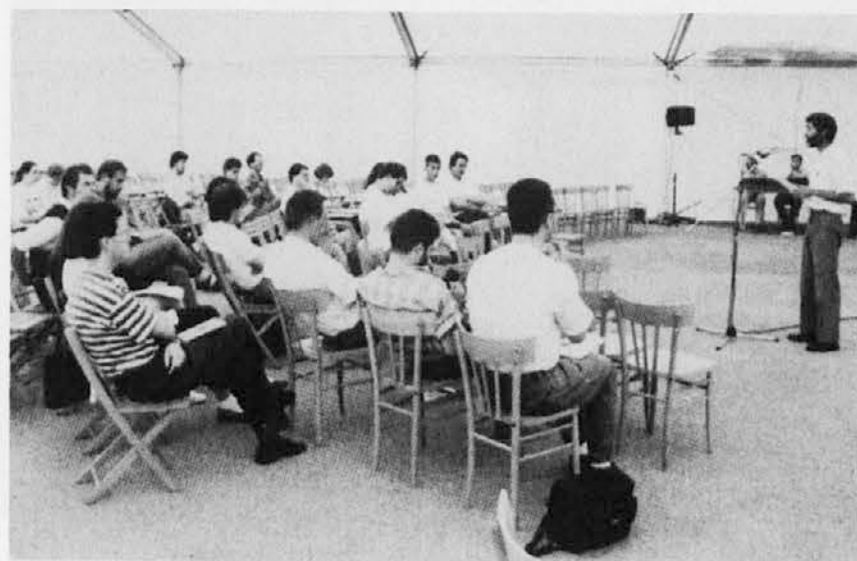
(1. DEL)

UVOD

Nekakšen uvod v prireditev »dralih« je predstavljala II. Draga mladih, ki se je v parku Finžgarjevega doma na Opčinah odvijala od 2. do 4. septembra. V organizaciji Medškofijskega odbora za študente (MOS-a) iz Slovenije so bili na sporedu nastop inž. Draga Čeparja na temo »Trdna družina — močna država«, zatem nastop predstavnikov združenja katoliških podjetnikov SINOPSIS ter okrogla miza o krizi zakona, ki jo je vodil p. Vital Vider. Drago mladih so obogatile tudi kulturne točke in družabnosti.

ZAČETEK

Za »mlajšo« je v petek, 4. t.m., prišla na vrsto »starejša« Draga s predavanjem prof. Gorazda Kocijančiča na temo »Apofatizem in politika«. Apofatizem je v teologiji izraz, po katerem je najvišji način izražanja drugačnosti Boga in božje Skrivnosti zanikanje. Odnos do

Pred Drago je potekala II. Draga mladih. Na sliki vidimo mlade, ki poslušajo predavanje inž. Draga Čeparja

Skrivnosti je temeljni človekov odnos, ki opredeljuje v pozitivnem in negativnem smislu vse njegove relacije. Predavatelj je spregovoril tudi o strpnosti, katera je en temeljni način zgodovine človeškega bivanja v svetovnem človeškem ontološkem odnosu. Kar se tiče problema politike, ni prave strpnosti brez pravega pojmovanja Skrivnosti. Predavatelj je svoj referat zaključil s stavkom iz Matejevega evangelija »Povrnite cesarju cesarjevo in Bogu božje« (Mt 22, 21), s katerim je hotel povedati, da se ne smemo predajati »nestrpnemu religioznemu jurišu na politiko«, niti »nestrpnemu ločevanju duhovnosti in politike.« Odločitev vsakega posameznika o tem, kaj je božje in kaj cesarjevo, se dogaja »v skritosti srca in kot odgovor na skrivnost«. To je »nerazvidna, tvegana, osebna, intimna odločitev.« Predavanje prof. Kocijančiča je bilo na izredno visoki in zahtevni filozofski ravni. Zaradi tega - pa tudi zaradi nevihte, ki je organizatorjem krepko zagodla s tem, da je večkrat prekinita električni tok - je bilo diskutantov sorazmerno malo, čeprav je bila razprava tehtna.

PRVI VRH DRAGE - sobota, 5.9.

Če je bilo petkovo predavanje zgolj za izbrano slušateljstvo, je bi-

lo v soboto, 5. t.m., vzdušje ravno obratno. Spregovorila sta namreč dva protagonist slovenskega političnega življenja, in sicer predsednik slovenskih krščanskih demokratov Lojze Peterle ter minister za Slovence po svetu dr. Janko Prunk. Peterle je govoril jasno in direktno, brez nepotrebnih ovinkov. Ni si prihranil kritik na račun prejšnjega komunističnega režima, kateremu je s svojo vzgojo uspelo kristjana razsvetiti in svet razkristjaniti. Odločno je branil kristjanovo pravico, da se za politiko zanima in v njej angažira. To je njegova naloga in odgovornost. Če bi se le-tej odrekel, bi to pomenilo izgubo bližnjega. Moralno vprašanje oblasti ni v njenem obstoju ampak v njeni rabi oz. zlorabi. Človek mora biti izhodišče in cilj družbenega projekta, truditi se je treba za rast osebe. Dejal je, da se v politiki kristjan ne sme skrivati za cerkveno institucijo in da je tvegano pristajati samo na moč številke, zato ga ne prepričajo statistike, po katerih naj bi v Sloveniji bilo 72 odstotkov kristjanov. Ga ne zanimajo krsti in pogrebi, ampak to, kar je med njimi, torej koliko je kristjanov, ki živijo v skladu s krščanskimi vrednotami, teh pa ni toliko, kot prikazujejo statistični podatki.

Ivan Žerjal

(Konec prihodnjič)

Ob stoletnici I. slovenskega katoliškega shoda

Kardinal Jakob Missia je zagovarjal Mahničovo linijo

POMEN I. SLOVENSKEGA KATOLIŠKEGA SHODA

Zgodovinarji so si edini, da predstavlja I. katoliški shod pomemben mejnik v slovenski moderni zgodovini. Na njem so namreč postavili idejne temelje novodobnemu organiziranemu katolicizmu. Ločitev duhov na podlagi svetovnega nazora se je v slovenski javnosti sicer odvijala vsaj od leta 1890, toda na shodu je dobil ta proces uradno potrditev. S

tem je na celi črti zmagala linija, ki jo je vrsto let brezkompromisno vodil Anton Mahnič. Mahničevi nazori so sicer na shodu naleteli na določen odpor, toda večina jih je podprla, predvsem pa so z njo soglašali najvplivnejši slovenski škofje, začeniši z Jakobom Missio iz Ljubljane, pa tudi goriški metropolit Alojzij Zorn in mariborski škof Mihael Napotnik.

BISTVO KATOLIŠKEGA SHODA

Pojasniti moramo, da katoliški shod ni bil izvirna slovenska zamisel. Nasprotno, kot ugotavlja Stane Granda, so bili njegova zasnova in zaključki pravzaprav le odmev avstrijskega, ki je bil leta 1889 na Dunaju. Resolucije, ki so jih sprejeli v Ljubljani, se v bistvenih točkah povsem ujemajo z dunajskimi. Iz njih je razvidno predvsem to, da se katoličani več ne istovetijo z družbo, marveč sredi družbe nastopajo kot samostojen subjekt.

Toda podobna gibanja, kot so se porajala v Avstriji, opazamo tudi drugod po Evropi. Izhajala so torej iz zelo globokih potreb, bila so izraz

velikih družbenih in kulturnih sprememb. Kaj se je torej dogajalo v drugi polovici 19. stoletja? Nastanek modernega katoliškega gibanja, ki stremi za uveljavljanjem katoliških načel v družbenem življenju, je neposredno povezan z vzponom liberalizma malodane v vseh evropskih državah. Liberalna, razsvetljenska ideologija je sicer že dolgo krojila podobo tako imenovane evropske napredne kulture, toda šele v drugi polovici 19. stoletja ji je uspelo prevzeti tudi politično oblast v svoje roke. Sekularizacija, laicizacija družbe sta bili dolgotrajen proces, katerega začetek sega že v 16. stoletje. Toda šele v drugi polovici 19. stoletja postane ta proces tudi uradna politika mnogih evropskih držav, med katerimi je bila tudi Avstrija. Slednjič je Cerkev na politiko laicizacije odgovorila z organiziranim katoliškim gibanjem.

Moderno katoliško gibanje s svojim vztrajnim poudarjanjem katoliških načel, ki naj prekasijo družbo, vsebuje torej tudi priznanje, četudi neizrečeno, da sodobna družba v resnici ni več krščanska. Dokler sta bili

družba in krščansko občestvo eno, kot v srednjem veku, ni bilo potrebno nobeno katoliško gibanje. Slednje je značilno za moderno pluralistično družbo, v kateri med seboj enakovredno tekmujejo različni svetovni nazori in pogledi.

DANAŠNJI POGLED NA I. KATOLIŠKI SHOD

I. slovenski katoliški shod leta 1892 je bil torej pomemben dogodek. S tem, da je izoblikoval ideološki program katoliškemu gibanju, je odprl pot pluralizaciji javnega življenja na idejni podlagi. Ta korak je bil v tedanjih razmerah nujen in je pomenil premik iz okostenelega slogaštva v modernejšo pojmovanje politične in družbene dialektike.

Res pa je, da je danes krščanski pogled na problematiko ločitve duhov v nekaterih ozirih drugačen kot pred 100 leti. O tem je zadnja leta v svojih razpravah tehtno razmišljal teolog Jožko Pirc. Gre za to, da so bile nekatere dolgoročne posledice idejnega razčiščenja v dobi ločitve duhov vprašljive. Pomislimo recimo na nikoli dokončno razčiščen

vprašanje odnosa med vero in političnimi izbirami ali na določeno radikalizacijo, od katere ni bilo daleč do nestrpnosti.

Sodobna krščanska misel postavlja pod vprašaj predvsem Mahničovo izhodišče: abstraktno načelnost. Zagledanost v načela je šla pri Mahniču tako daleč, da je v svojem osrednjem govoru celo zanikal možnost prave ljubezni med ljudmi, ki jih ne združuje enak svetovni nazor. Tako gledanje po mnenju Jacquesa Maritaina izhaja iz Kartezijevega racionalizma ter povsem pozablja na moč Svetega Duha.

Zadnjih sto let krščanstva je pokazalo, da je gola načelnost brez opore v duhovnem izkustvu nemogoča. Seveda je to spoznanje možno danes, krivično pa bi bilo z današnjimi očali pretekle izbire obsojati. Prav pa je, da brez nepotrebnega poveličevanja, a tudi brez nesmiselnega zavračanja, kritično pretresamo našo preteklost, da na podlagi izkušenj iz preteklosti odkrivamo božji odrešenjski načrt v zgodovini.

Tomaž Simčič

(konec)

Mesec izrednih Marijinih slovesnosti v Sloveniji

Podoba svetogorske Matere božje

Mesec avgust 1992 je bil na Slovenskem mesec izrednih Marijinih slovesnosti, kakor jih zlepa nismo še doživeli.

Začelo se je na praznik Marijinega vnebovzvetja. Na ta dan se je slovenski narod posvetil Marijinemu varstvu tako doma v Sloveniji, kot tudi drugod po svetu. Na vseh treh glavnih Marijinih božjih poteh na Sv. Gori, na Brezjah, na Ptujski Gori so škofje vsak v imenu svoje škofije posvetili vernike posebnemu Marijinemu varstvu. Njim so se v posameznih župnijah pridružili verniki s svojimi dušnimi pastirji. Tudi v Strunjanu in na Repentabru so isti obred opravili romarji s svojimi duhovniki. Rojakom v Sloveniji smo se pridružili Slovenci v zamejstvu in po svetu, kjerkoli se zbirajo slovenski verniki. V duhu in v izpovedi posvetitve smo na ta praznik res bili združeni vsi, ki se čutimo Slovence in verujoče. Podobnega skupnega verskega dejanja najbrž ni še bilo v naši zgodovini.

Na Sv. Gori

Udeležba, posebno na vseh treh Marijinih božjih poteh, je bila množična. Na Sv. Gori so pri maši ob 10. uri verniki napolnili baziliko. Še več bi jih bilo, da ni prišlo do zastoja na cesti proti vrhu in so se zato številni vrnili. Redni avtobus s potniki iz Gorice je npr. privozil na goro šele popoldne. Toda tudi popoldne pri maši ob 16. uri so bile cerkvene klopi polne.

Vzdušje med mašo ob 20. uri je bilo duhovno uglaseno, sodelovanje vernikov prav lepo. Peli so združeni pevski zbori iz Nove Gorice, s kapele, Solkana in iz Šempetra in seveda tudi vsa cerkev, ko so intonirali ljudske Marijine pesmi. Somaševanje je vodil škof Metod Pirih, somaševalo pa je nad deset duhovnikov, stregla sta dva letošnja diakona in več bogoslovcev.

Vernikov je bilo nad dva tisoč. Med mašo pred posvetitvijo je spregovoril g. škof Pirih. Začel je: »Na današnji praznik se po vsej naši domovini verniki posvečujemo Mariji, Jezusovi in naši materi... Marija je bila naša sopotnica, spremljevalka, naša priprošnjica in tolažnica ter moč v zgodovini primorskega ljudstva. Tega se zavedamo, zato se želimo na slovesen način Mariji najprej zahvaliti za njeno brezmejno skrb in materinsko varstvo. Ta hvaležnost pa je istočasno tudi naša velika želja in prošnja, da bi še naprej hodili pod njenim varstvom po poti žive vere, svetlega upanja in požrtvovalne ljubezni.

Zgodovina slovenskega naroda je s svojimi sončnimi in senčnimi stranmi zgodovina slovenske vernosti. V njej je imela posebno vlogo naša Mati Marija. Versko življenje je cvetelo takrat, ko je bila razširjena živa in zdrava pobožnost do božje Matere. Kadar te ni bilo, je med našimi predniki plahnela in ginila tudi vernost.

Posvetitev je dejanje vere in pomeni dokončno in nepreklicno izročitev samega sebe Marijini materinski ljubezni, saj je ona najvarnejša pot, po kateri pridemo k Jezusu.

Posvetiti se Mariji pomeni sprejeti jo k sebi podobno kakor apostol Janez in jo pripeljati v celotni prostor svojega notranjega življenja. Posvetitev pomeni potovati skozi življenje skupaj z Marijo, jo imeti za vzor in jo posnemati v njenih krepostih, zlasti v veri, upanju in ljubezni. Posvetitev dejansko opravimo tudi vsak dan, če zbrano in lepo molimo znano molitev »O Gospa moja, o mati moja«.

Mariji bomo posvetili sami sebe, naše družine, našo krajevno Cerkev, našo domovino ter naš narod doma in po svetu. Prosim bomo, da bi bili po Marijinem zgledu bolj poslušni Svetemu Duhu, da bi zvesto spolnjevali svoje krščanske dolžnosti, ki smo jih prejeli s krstom, in tako postajali vedno bolj podobni Jezusu, našemu Odrešeniku.

Pri brezijanski Materi božji

Istočasno kot na Sv. Gori je nadškof Alojzij Šuštar imel podobno slavje na Brezjah. Tam se je zbralo do sedem tisoč romarjev.

Zgodovinski dan na Brezjah

Zbiranje se je začelo že na večer pred praznikom. Očetje frančiškani so skupaj z različnimi skupinami pripravili pester program celonočnega bdenja z molitvijo, petjem in mašo - polnočnico, ki jo je daroval dekan Martin Erklavec. Srce nočnega bdenja pa je bilo po polnočni maši romanje k Mariji Udarjeni v Ljubno. Za romarje, med katerimi je bilo največ mladih, je bila pot in ura bogoslužnega branja v Ljubnem posebno močno doživetje. Tudi po vrnitvi na Brezje so molivci vztrajali v polni baziliki do jutra, ko so se začele praznične maše.

Slovesno mašo slovenskega metropolita in ljubljanskega nadškofa dr. Alojzija Šuštarja ob somaševanju pomožnega škofa Jožefa Kvasa, sti-

škega opata dr. Antona Nadraha ter 30 drugih duhovnikov so po radijskih valovih spremljali tudi poslušalci po vsej Sloveniji.

Slovesnost je bila edinstvena tudi zaradi obiska, ki je presegel vsa pričakovanja. Škoda le, ker so organizatorji zaradi grožnje slabega vremena preselili slovesnost v baziliko. Kljub vročini in slabemu zraku so jo ljudje do zadnjega kotička napolnili, zunaj jih je ostalo toliko kakor takrat, ko so maše na prostem. Veliki šmaren 1992 bo na Brezjah zapisan med največje dogodke, ki so se tu zvrstili vse od prvega čudeža, gradnje cerkve in kronanja Marijine podobe naprej.

Med mašo je spregovoril nadškof A. Šuštar; med drugim je dejal:

Današnja posvetitev slovenskega naroda in slovenske države v povezanosti z vsemi Slovenkami in Slovenci po svetu ima izreden pomen posebno zato, ker odpira razsežnosti prek meja tega sveta in zgodovine. Po svoji vsebini, smislu in namenu nas po Mariji povezuje z Bogom in z večnostjo. Povezani smo tudi z vsemi našimi rajniki, ki so že z Marijo vnebovzeto v nebeški slavi, posebno z našimi škofi Jegličem, Rožmanom, Vovkom, Pogačnikom, Leničem, s slovenskimi mučenci in vsemi rajniki Slovenci, ki so pri Bogu. Ko se ob tej uri posvečamo in izročamo božji Materi Mariji, smo tem bolj hvaležni, da moremo izvršiti posvetitev Mariji v miru, medtem ko v Bosni in Hercegovini ter na Hrvaškem še vedno divja tako kruta vojna in je med nami toliko beguncev.

Na Ptujski Gori

Ptujška Gora je visoka 352 m, na vrhu je starodavno Marijino svetišče, kamor romajo Štajerci in Prekmurci. »Ptujška« se pa imenjuje zato, ker ni daleč od starodavnega Ptuja. Na Veliki šmaren so se na tej gori zbrali romarji, do so skupaj s škofom Francem Krambergerjem opravili posvetitev Materi božji. Tudi tam je bilo veliko romarjev in duhovnikov somaševalcev. Škof Kramberger se je v svoji pridigi spomnil na korenine naše vernosti, na sv. brata Cirila in Metoda, ki sta v Rimu v baziliki Marije Snežne predložila papežu sveto pismo v slovanskem prevodu in je v tej baziliki papež posvetil prve mašnike med slovanskimi učenci svetih bratov. »Pri koreninah naše vernosti je navzoča Marija«, je dejal g. škof.

Potem je omenil velike spremembe, ki so nastale v zadnjih dveh letih tam na Vzhodu. »Toda znašli smo se v duhovni in miselni praznini,« je potožil g. škof; »v to praznino vdira materializem, želja po imetju in duhovna brezbriznost.

Zato se posvečamo Mariji. Ona je kot božja mati svetu dala Odrešenika. Naj ga znova pokaže našemu narodu in našemu mlademu rodu.«

Kapela triglavske Matere božje

Komaj se je na Veliki šmaren razšla množica z Brezj, že so tekale priprave za novo Marijino slavje, in sicer na Kredarici pod Triglavom. Tam so v sredo, 19. avgusta, blagoslovili novo kapelo, posvečeno Mariji Snežni. V lepem poletnem dnevu je na Kredarico prišlo do pet tisoč planincev, nadškof Alojzij Šuštar in kakih 80 duhovnikov, ki so potem

skoro vsi z nadškofom somaševali.

Kapelica je večja kot prejšnja in v soglasju s planinskim okoljem, kot si je zamislil arhitekt Jože Marinko: »Sakralni objekt ni le uporabna stavba. Pričevati mora o svoji simbolni funkciji in biti hkrati vpet v čas in prostor svojega nastanka.« Nadškof je blagoslovil tudi podobo »triglavske Matere božje«, in sicer podobo slikarja iz 18. stoletja Fortunata Berganta; daroval jo je Danijel Malenšek, tajnik liberalne stranke.

Pri blagoslovlitvi nove kapele so bili navzoči tudi zastopniki civilnih oblasti, med njimi Ivan Oman, član predsedstva Republike Slovenije, Lojze Peterle, številni poslanci in župani gorenjskih občin. Med obredi sta pela zbor Glasbene matice iz Ljubljane in Koledniki iz Kamnika ter seveda tudi ljudstvo.

Prvo božje znamenje na Kredarici je postavil župnik Jakob Aljaž; znamenje je kmalu zamenjala kapelica, ki so jo blagoslovili leta 1896. Po zadnji vojni so nekateri »gorečnejši« neko noč leta 1952 kapelico zažgali. Ves čas pa je bila živa želja, da bi kapelico obnovili. Toda ni šlo ker tako. »O pripravah in zapletih v zvezi z zidavo (kapelico) bo treba napisati knjigo,« piše v Družini.

Skupaj s kapelico je nadškof posvetil še tri nove zvonove, ki bodo zvonili v triglavski mir.

Pri Mariji Pomočnici

Marijina slavja so se zaključila v soboto, 22. avgusta, na praznik Marije Kraljice, na Rakovniku. Na tej Marijini božji poti so se zbrali verniki treh sosednjih dežel, prišli so iz videmske škofije, potem iz celovške in najbolj številni iz ljubljanske, saj

so bili doma. Udeležencev je bilo do deset tisoč, vodili pa so jih škofje Alfred Battisti iz Vidma, Egon Kapelari iz Celovca ter Alojzij Šuštar kot gostitelj, pa pomožni škofje, škof Bellomi in Pirih ter upokojeni beograjski nadškof Turk; vseh škofov je bilo devet, duhovnikov somaševalcev pa nad 120.

»Srečanje treh dežel«, kot se imenuje to tradicionalno slavje, je potekalo pod geslom »Močni v veri, trdni v upanju«. Pred mašo in med mašo je bilo slišati petje v štirih jezikih, slovenščini, nemščini, italijanščini in furlanščini. Škofje so spregovorili vsak v svojem jeziku: Kapellari v nemščini, Battisti v italijanščini, Šuštar v slovenščini. Tako se spodobi ob sličnem srečanju, da se uresničuje psalmistova beseda: »Vsi narodi naj slave Gospoda«.

O, da bi to razumeli šovinisti, ki jih tudi v Cerkvi ne manjka in ki menijo, da je njihov jezik pred Bogom več vreden kot jezik soseda. Nagovori škofov so izveneli v hvaležnosti Bogu za mir, ki ga je deležna Slovenija, in v zaskrbljenosti zaradi bojev in sovraštva v BiH. »Zahvaljujemo se Gospodu, da je v vaši deželi po dramatičnih dneh«, je dejal nadškof Battisti, »sorazmerno mirno, sočustvujemo pa s sestriškima Cerkvama na Hrvaškem in v BiH, od koder prihaja na tisoče beguncev... kjer so taborišča, ki spominjajo na zločine proti človečnosti v nacističnih mučilnicah.« In povabil je k molitvi za mir in spravo.

Srečanja na Rakovniku so se udeležili tudi ljubljanski župan Jože Strgar in drugi svetni veljaki. Ves obred je neposredno oddajala RTV Slovenija. Ali bi RAI storila kaj podobnega, če bi srečanje bilo v deželi Furlaniji-Juljski krajini? Dvomimo, da bi si upala kaj takega.

Noben zdravilni čaj ne ustavi smrti Ob smrti p. Simona Ašiča

To je dobro vedel p. Simon Ašič, redovnik v Stični. Lahko pa zdravilni čaj preprečujejo obolenja in pomagajo na poti k zdravju. Zato je posvetil veliko svojega znanja in časa raziskovanju zdravilnih rastlin. Verjetno je bil v zadnjih letih največji strokovnjak v Sloveniji na tem področju.

Svoje izsledke in znanje je posredoval ljudem v dveh knjigah z naslovom: Pomoč iz domače lekarne. Knjigi je izdala celjska Mohorjeva družba. Prva od obeh knjig je bila večkrat ponatisnjena in je dosegla skupno okoli 90.000 izvodov. Tako visoke naklade verjetno ni dosegla nobena druga slovenska knjiga v zadnjem času.

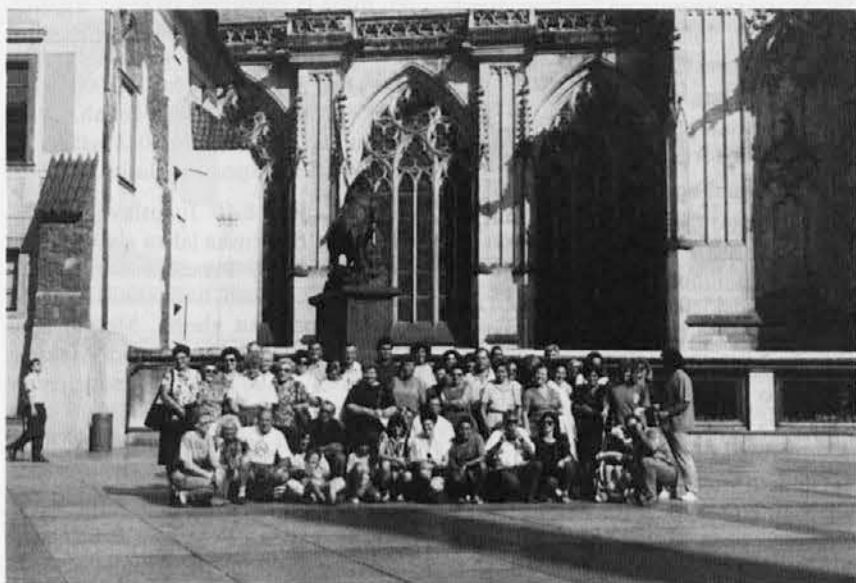
V noči od ponedeljka na torek, 24. - 25. avgusta, pa se je srce 86-letnemu redovniku ustavilo. Zadnji počitek je našel v četrtek, 27. avgusta, na samostanskem pokopališču v Stični. Pokojni pater Simon Ašič se je rodil v Brestanici.

V času njegove smrti je bil njegov opat p. Anton Nadrah v Trstu, ker je vodil duhovne vaje za slovenske duhovnike. Povedal je, da so p. Simona ljudje stalno obiskovali. Prihajali so k njemu po nasvete ob raznih boleznih. Pater je vse rad sprejemal, a ga je utrujalo. Zato je bil opat prisiljen omejiti številno obiskov.

Dobremu p. Simonu naj bo Gospod bogat plačnik!

Goriške novice

Izlet društva »Rupa - Peč«

Skupina izletnikov društva »Rupa - Peč«

Že nekaj pred 6. uro smo se v četrtek, 27. avgusta, v kar lepem številu zbrali za gostiščem v Rupi. Tudi tokrat nas je na pot popeljal naš večkratni voznik Rasti Fakuč, spremljal pa vodič Mitja. Na pot seveda nismo šli brez obvezne »protižejne« zaloge, le da nas je ob odhodu presenetil listič, ki nas je opozarjal o točilnem času.

Po Kanalski dolini in mimo Sv. Višarij smo prav kmalu prišli v Avstrijo in mimo Beljaka ter pod visokimi Turami prešli tudi Salzburg. Z vmesnimi postanki smo ob 13. uri bili že v Freistadtu na kosilu »Pri zlatem jelenu«. Ne samo trg, temveč tudi gostišče sta bila prava muzeja predmetov iz nam že kar oddaljenih časov.

Samo 20 km. nas je še ločevalo od češkoslovaške meje, katero smo prestopili v pičlih 10 minutah. Prvi daljši postanek smo imeli v Čeških Budjevicah, kjer je služil vojaški rok tudi pisec »Dobrega vojaka Švejka« Jaroslav Hašek. Skozi prelepo okolico in obilico sonca smo prispele v Prago in se namestili v hotelu. Naslednjega dne zjutraj pa smo že začeli s spoznavanjem zlate Prage. Začeli smo s Strahovskimi stadioni ter nadaljevali s Plečnikovim delom na gradu Hradčany. Kako lepo je bilo slišati slovensko marijino pesem v katedrali sv. Vida pa bi vam lahko opisali le mnogoštevilni turisti, ki so ji prisluhnili. Vsaj od zunaj smo videli tudi Plečnikovo umetnino - cerkev sv. Srca.

Ogled smo nadaljevali na drugi strani Vltave na Staromestnem trgu, pa tudi Karlovega mostu, Narodnega gledališča in Švejkove pivnice »U fleku« ne smemo pozabiti. Kar težko smo se poslovili od 13-odstotnega črnega piva, vendar je včasih treba tudi spat. Prehitro je prišel tretji dan in z njim ogled lovskega gradu Konopište, le da so nas ose kar malo pregnale od tam. Popoldan nas je še čakal in zanimivosti željni smo si ogledali še staro mestno uro iz 14. stoletja, smodniški stolp in secesijsko stavbo ob njem ter kar 750 m dolgi Venceslavov trg.

Na rastaviščnem prostoru v prijetnem okolju s glasbo so med večerjo naši fantje zbor »Rupa-Peč« poskrbeli za obilico smeha in poželi za zapete pesmi topel aplavz ne le z naše, ampak tudi s strani strežnega osebja. (To je dokumentirano na videotraku). Glasbene priredbe Shakespearovega »Sna kresne noči« z vodnimi igrami ni mogoče opisati, to je treba videti.

Gledaš skozi hotelsko okno v pooblašeno nebo, pa na stavbo nasproti hotela, kjer piše »Leta Pane 1894« (»Leta Gospodovega 1894«) in mo-

raš žal misliti na slovo. Skupina 56 zadovoljnih bo morala proti domu. V zgodovini mesta Prage ne bodo omenjeni, pa nič zato. Vseh 56 bi bilo težko omeniti: zdravnika, ki je Američanu pomagal pri njegovih bolečinah, g. Iviča, Lučko in Zdenko, gostilničarja Činija, snemalca Andreja, dve zelo majhni a strašno vzdržljivi deklici... Tudi ob povratku ni bilo zapletov na mejnem prehodu in mimo Linza smo že hiteli na kosilu v hotel »Labod« ob jezeru Traun. Po kosilu pa smo se ob spremljavi Straussove glasbe peljali ob jezerih Traun, St. Wolfgang in Mond na avtocesto pri Salzburgu in nato pod visokimi Turami mimo Beljaka v Italijo in proti domu. Tudi v avtobusu nas je spremljala pesem naših pevcev. Ni bilo neutrudljivo, a se vseeno že odločamo o izletu, ki ga bomo imeli drugo leto.

Pevski zbor »Podgora« v Toskani

Odpeljali smo se v torek, 25. avgusta. Mesto Arezzo nas je sprejelo v vročih popoldanskih urah. Nihče izmed nas si ni upal iz avtobusa, saj je termometer pred železniško postajo kazal kar 45°C. Že res, da je bil izpostavljen soncu, a tudi v senci ni bilo dosti hladneje, saj se je živo srebro dvigalo tu na 37°C.

Pri železniški postaji sta se nam pridružili mladi vodički. Pot nas je nato vodila v kraj San Savino, 30 km južno od mesta. Nastanili smo se v hotelu »Domenico«, kjer je zbor imel prve vaje. Hotel »Domenico« stoji na griču Vertighe, 3 km od kraja San Savino. Ob hotelu je cerkev, posvečena Materi božji »delle Vertighe«. Legenda pravi, da so sem prenesli Marijo, ki jo sedaj častijo kot zavetnico »sončne avtoceste«. Njena slika stoji na glavnem oltarju v svetišču, katerega obdajajo ciprese in oljke. Od tu je lep razgled na pokrajino, ki je v glavnem gričevnata. Krasijo jo oljčni nasadi, vinogradi in vitke ciprese.

Kraj San Savino je bil v preteklosti naselje grofov in škofov. Vas je srednjeveška, grajena iz kamna in gline, hiše so nizke, ulice ozke, strehe pa rdeče.

V okolici sta še dve lepi srednjeveški vasi, grajeni pa gričih: Lucignano na poti proti Sieni in Anghiari na poti proti Umbriji.

Mesto Arezzo spada med najstarejša etruščanska mesta. Kasneje je prišlo pod Rimljane in Longobarde. Ena najlepših mestnih cerkev je cerkev sv. Frančiška Asiškega, ki so jo gradili skoraj 200 let. Stavba je v gotškem stilu in vsebuje čudovite freske slikarja Piera della Francesca, katerega 500-letnica smrti poteka prav le-

PIREDITVE OB 40 - LETNICI SMRTI VINKA VODOPIVCA

Jesenske prireditve na Goriškem bodo v znamenju 40-letnice smrti skladatelja Vinka Vodopivca. Sodelujejo razne kulturne ustanove in organizacije z goriškega in novogoriškega prostora. Najprej je na programu otvoritev razstave na gradu v Kromberku, kjer bodo razstavljena Vodopivčeva dela in prikazano njegovo življenje in okolje. Otvoritev bo v petek, 18. septembra, ob 17. uri. V nedeljo, 20. septembra bo pred župniščem v Kromberku proslava, ki se bo začela ob 16. uri s sv. mašo, nato odkritje kipa in kulturni program.

Naslednjo nedeljo, 27. septembra, se bodo Vodopivca spomnili v Podgori in bo v tamkajšnji cerkvi zborovski koncert.

Združenje cerkvenih pevskih zborov iz Gorice prireja v nedeljo, 18. oktobra, v štandreški cerkvi koncert Vodopivčevih cerkvenih del. Nastopili bodo razni goriški zbori.

Zveza slovenske katoliške prosvete bo postavila na oder Vodopivčevo spevoigro Srce in denar. Sodelujejo združeni zbori, dramske skupine, solopevci, orkester in baletna skupina.

Ob tej priliki bo novogoriški muzej izdal Vodopivčev zbornik, Zveza slovenske katoliške prosvete pa dve zbirki Vodopivčevih posvetnih skladb.

Tudi letošnja Cecilijanka, ki bo v Katoliškem domu v Gorici, v soboto, 21., in nedeljo, 22. novembra, bo posvečena Vinku Vodopivcu ob 40 - letnici smrti.

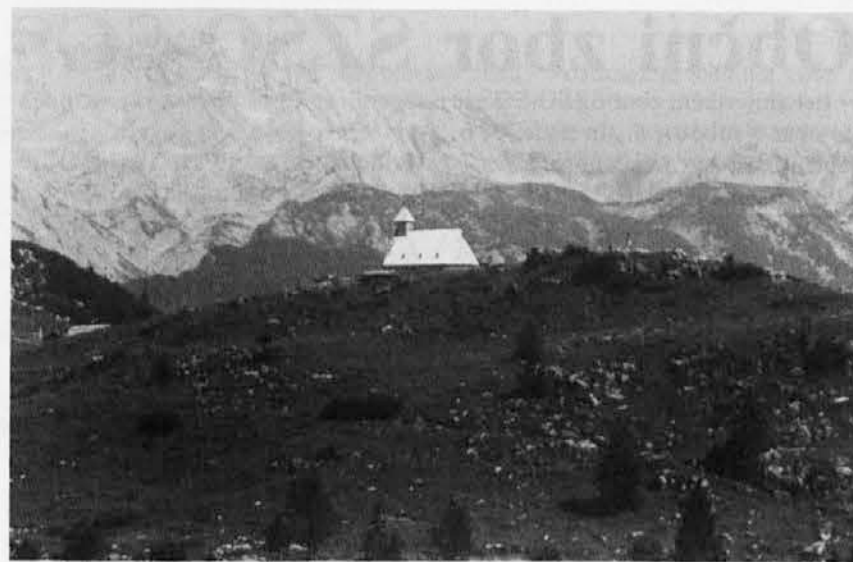
tos, in drugih. Papež Gregor Veliki (590 - 604) je takole pisal: »Slikarstvo naj se uporablja po cerkvah tako, da bodo ljudje, ki ne znajo brati, brali božje besede in dogodke po slikah.« In res, iz fresk in drugih slik beremo glas slikarja, ki je tu glas vere.

Veliki ali Vasarijev trg čudovito usklajuje razne arhitektonske stile različnih obdobij, ki se harmonično združujejo v eno samo celoto. Ogleдали smo si še druge zanimivosti starega dela mesta in zelo nas je presenetila čistoča, ki vlada v mestnem parku.

V sredo popoldne je naš zbor nastopil na mednarodnem tekmovanju v polifonski glasbi »Guido d'Arezzo«. Pevci so se občinstvu in žiriji predstavili s tremi pesmimi: Caligaverunt oculi mei A. Scarlattija, Locus iste A. Brucknerja in z Vetrom U. Vrabca. Zvečer je zbor imel samostojen koncert v prijetnem kraju na Apeninih Caprese Michelangelo, ki je tudi rojstni kraj slikarja in kiparja Michelangela Buonarrotija. Koncert se je vršil na gradu pred njegovo rojstno hišo. Zbor je odpel niz polifonskih pesmi ter vrsto znanih skladb slovenskih in furlanskih glasbenikov iz naše dežele.

V četrtek smo obiskali Sieno. Mesto leži na treh strmih gričih, katere ločujejo tri dolinice. Ulice so ozke in strme, tlakovane s kamenjem. Iz njih odseva srednjeveško ozračje, ki se odziva v arhitekturi, slikarstvu in kiparstvu. Ogledali smo si stolno cerkev, trg »del Campo«, kjer se dvakrat v letu vrši znani »palio« in še druge zanimivosti. Trg »del Campo« leži v središču mesta ob vznožju treh gričev. Zaradi svoje oblike, ki

TRST

Cervica Marije Snežne na Veliki planini, kjer je 9. avgusta ponovil svojo zlato mašo g. Marijan Živic

Lepa obletnica

Letos poteka deset let, odkar je g. Jože Kunčič organiziral v Domu duhovnih vaj (Beatitudini) tečaj za žene in dekleta. Morda se ga je držalo nekoliko skepse, ali se bodo obnesle ali ne. A, hvala Bogu, od skromnega začetka nekaj prisotnih je število udeleženk vsako leto raslo in letos nas je bilo kar 52.

Od 31. avgusta do 2. septembra je duhovne vaje vodil g. Vladimir Pirih iz Postojne. Ko gre v podjetnosti za čim večjo učinkovitost, so žene in dekleta duhovno vase zaprti krogi, za katere ni veliko posluha. Kako naj pride v širšo zavest ljudi, da je vsaka življenjska doba vredna, da jo živimo, koristna in bogata? Zaprete duhovne vaje so tisti kraj, kjer odkrivamo, kako Cerkev spremlja naše življenje in ga presoja v luči božje ljubezni kot božji dar.

Stara, a vedno nova božja beseda nas je spremljala k večji povezanosti z Bogom po skupni molitvi rožnega venca in premišljevanju.

Vsaj dve misli bi nas morali večkrat zaposliti:

1) Kolikokrat nas Bog kliče, a nas ne najde doma! Kaj pomeni, ali smo odprti za božje navdihe?

2) V spominu mi je ostala koncertistka, o kateri je povedal, da se je po glasbi zaljubila v Boga. Verjamem, saj bi se to moral vsakdo, ki se je poglobil v edinstvenost Umetnika. Kje je kaj v veselju, ki bi o tem ne pričalo? Od drobnega slavčka v skitem grmičku kraške gmajne, do murna in skržata, ki muzicirata v žitu in travah slovenskih poletnih noči! Da ne omenim meni odmaknjenih simfonij orkestru širjav in globin naše matere Zemlje? Dovolj vzpodbudnih vitaminov bi v tem vesoljskem orkestru galaksij našel tudi kak modrijan, ki išče ugovore za DA ali NE, za verski pouk v šolah.

Hvala Bogu tudi za letošnji deseti duhovni oddih; zahvala pa tudi organizatorju g. Kunčiču in govorniku g. Pirihu!

F. V.

MARIJA - MATI CERKVE IN DUHOVNA MATI VSAKE KRŠČANSKE DRUŽINE

44. MARIJANSKI SHOD

na Opčinah v nedeljo, 13. septembra 1992, ob 15.30 z zbravnostjo v cerkvi, s procesijo po vasi in mašo na prostem.

- Shod bo vodil novi škofov vikar za Slovence v Trstu g. Franc Vončina.
- Pri shodu in procesiji bo sodeloval pihalni orkester »Breg«, ki ga vodi Renzo Muscovi.
- Da bo shod uspel, ga podprimo z molitvijo, s sodelovanjem in prisotnostjo.
- Za starejše bodo na razpolago sedeži!

spominja na pahljačo ali na školjko, je znan kot eden najlepših trgov sveta. Notranja pahljača je razdeljena na devet delov, ki spominjajo na vladno Devetih, za časa katere je trg nastal. Okrog trga se bohotijo čudovite palače, stolp Mangia, krasi ga vodnjak »Gaia«, delo umetnika Jacopa della Quercia. Videli smo še vodnjak Fonte Branda, ki je najznamenitejši vodnjak mesta, cerkev in hišo sv. Katarine Sienske. Kar pa nas je motilo je bilo dejstvo, da odprejo muzeji in cerkve šele ob 15. oz. 16. uri in prikrajšajo tako turiste za marsikateri zanimiv obisk.

Vračali smo se proti domu. Kmalu so bili za nami Apenini, padska nižina, avtoceste in bili smo spet doma z novimi izkušnjami in polni novih načrtov. Veseli smo, ker smo predstavljali slovensko manjšino in nesli našo lepo slovensko besedo v deželo pesnika Danteja, v deželo, ki je zibelka italijanske kulture in italijanskega jezika.

-ja

Župnije Ricmanje-Domjo, Mavhinje in Bazovica ter ACM iz Trsta in Gorice vabijo ob koncu Slomškovega triletja na

EKUMENSKO POTOVANJE

z obiskom Slomškove razstave v Mariboru in Prekmurja.

Potovanje bo 19. in 20. septembra letos.

Vpis in navodila na telefon (040) 280805 ali (040) 299958.

Potujete v Rim?

Nekoč hotel Bled, danes hotel

Emona

Obveščamo vas, da smo 15. marca 1991 odprli v Rimu hotel Emona.

Za rojake poseben popust.

Naslov hotela: via Statilia, 23 00185 - Rim, tel. (06) 7027911 - 7027827. Fax: (06) 7028787.

Občni zbor SZSO-SGS

Letošnji občni zbor SZSO-SGS je potekal v soboto, 5., in nedeljo, 6. septembra, v prostorih novega skavtskega sedeža v Gorici.

Začeli smo v soboto popoldne z molitvijo in prošnjo, da bi vse odločili z Gospodom ter imeli vedno pred seboj člane, ki so nam zaupani. Po krajšem pregledu situacije, uspehov in pomanjkljivosti pretekle skavtske sezone, se je začel pogovor o bodoči strukturi SZSO-SGS. Pogovor se je nadaljeval in zaključil v nedeljo popoldne. Po kosilu, ki sta nam ga pripravili popotniki, so se nam pridružili novi voditelji, in sicer tisti, ki so poleti prejeli odhod in izbrali službo v skavtski organizaciji. V kratkem bodo ti sprejeti v že obstoječo skupnost voditeljev.

Nato smo prešli v drugi, uradni del občnega zbora, v katerem smo poslušali poročila dosedanjih načelnikov, dali razrešnico staremu ožjemu vodstvu in izvolili novo za nadaljnji triletni mandat. Iz poročil načelnikov je izhajalo, da je skavtska organizacija v preteklem obdobju naredila pomembne korake. Vsi voditelji so se za lastno formacijo udeležili ta-

Zasedanje slovenske konzulte pri goriški Občini

V četrtek, 3. septembra, je imela Konzulta za slovenska vprašanja pri goriški Občini svoje redno mesečno sejo in na njej obravnavala vrsto zelo važnih zadev. Ker je bilo na dnevnem redu tudi šolsko vprašanje, je predsednik konzulte prof. Albin Sirk povabil pokrajinskega odbornika dr. Špacapana, šolskega skrbnika dr. Manninija, ravnatelja I.T.I.S. »G. Galilei« dr. Guadagnija in poklicnega zavoda za trgovino »I. Cankar« dr. Šturma. Seje se je udeležil tudi goriški podžupan Del Ben.

Predsedujoči prof. Sirk je uvodoma seznanil povabljenih in člane konzulte s stanjem slovenske sekcije I.T.I.S. »Galilei« in prebral vlogo, ki jo je slovenska konzulta naslovila na šolsko ministrstvo, na šolskega skrbnika in na pokrajinsko upravo in z njo podprla prizadevanja sindikata slovenskih šol za osamosvojitve sekcije, ki sedaj deluje v okviru italijanskega tehničnega zavoda.

Šolski skrbnik je povedal, da se strinja s to pobudo, da pa je v rimskih krogih naletel na gluha ušesa, kjer se izgovarjajo s težavami finančnega značaja in zato na ministrstvu za šolstvo niso naklonjeni ustanavljanju novih samostojnih šol. Po njegovem mnenju bi bila rešitev v tem, da bi sekcijo I.T.I.S. priključili kakšni slovenski šoli, po možnosti taki, ki ima podobno usmeritev.

Prisotna ravnateljica in pokrajinski odbornik so tudi podprli prizadevanja sindikata in konzulte in obljubili sodelovanje, čeprav je sedanji ravnatelj Guadagni povedal, da s slovensko sekcijo dobro sodeluje in da bi mu bilo žal jo izgubiti.

Vsi so se strinjali, da je potrebna koordinirana akcija pri pristojnem ministrstvu.

Podžupan Del Ben je poročal o stanju del pri novem slovenskem šolskem centru in odgovoril na pismene pozive slovenske konzulte, naj se vendar dela čimprej končajo, saj je trenutno stanje nevzdržno. Obljubil je, da bo telovadnica dokončana pred začetkom šolskega leta, avditorij pa meseca oktobra. Za druga dela in opremo išče občinska uprava finančna sredstva.

Člani konzulte so obravnavali še

bornih šol, posamezne veje se počasi metodološko utrjujejo in pridobivajo svoje značilnosti. K temu veliko pripomoreta pogovor in skupno delo v skupnosti voditeljev ter zavestnejši pristop do služenja vsakega posameznika. Za bodočnost pa si želimo večjega sodelovanja s starši in aktivnejšega posega v teritorij.

Pomemben trenutek občnega zbora je bil, ko je Mauro Leban po 16. letih načelnštva prepustil mesto Julijanu Čaudeku. Mauru se skupnost voditeljev v imenu celotne skavtske organizacije iz srca zahvaljuje za vse, kar nam je v teh bogatih letih s svojo vztrajnostjo, navdušenjem in odločnostjo daroval. Načelnica ostaja Mirjam Černič, duhovni asistent pa g. Oskar Simčič. Po čestitkah in besedah novima načelnikoma smo imenovali še druge voditelje, ki bodo v letošnji sezoni delovali po raznih vejah.

Občni zbor smo zaključili ob 19.30 s sveto mašo v zahvalo Bogu za odnose, za osebe, za lepo, veselo in prijateljsko vzdušje, ki je zaznamovalo to naše srečanje.

M. T.

vprašanje slovenskega prevajalca na goriški Občini in od župana zahtevali, naj se to vprašanje čimprej reši in naj se v organiku predvidi mesto za funkcionarja z znanjem slovenskega jezika.

Po sklepu s prejšnje seje je predsednik naslovil na župana pismo noto o vprašanju prevoza otrok, ki obiskujejo slovenske osnovne šole v Gorici.

Slovenska konzulta je zavzela odklonilno stališče do nameravane gradnje šole - kasarne za financiranje na goriškem letališču.

SSk proti financerski šoli

Sekcija Slovenske skupnosti za goriško občino je na zadnji seji obravnavala predvsem stanje v mestni upravi ob zadevi gradnje šole za finančne stražnike. V politični situaciji je prišlo do velikih trenj in razhajanj med strankami in tudi v sami notranjosti nekaterih strank prav zaradi različnih gledanj na to vprašanje. Slovenska skupnost je imela do šole za finančne stražnike vseskozi kritično stališče zaradi razlogov, ki jih je ob raznih prilikah javno razložila. Tudi če so brez dvoma zelo važni narodnostni aspekt in posledice, ki bi lahko nastale na tem področju, je Slovenska skupnost kot stranka, ki sestavlja upravno večino, zaskrbljena zaradi finančnega kritja nove zgradbe; kot znano bi bila za šolo za financiranje porabljen vsa denarna sredstva, ki jih je za Gorico namenila vlada ob osimskih sporazumih. Najbolj bi ob tem trpele bodoče cestne povezave, ki so vsekakor bistvenega pomena za trgovski razvoj Gorice; trgovina v vseh svojih dejavnostih pa je glavna ekonomska sila našega mesta.

Slovenska skupnost zato podpira zahtevo po referendumu in je svojim volilcem priporočila, naj s svojim podpisom pomagajo pri tej zadevi.

Slovenska skupnost ne soglašajo s zaključki komisije, ki je bila ustanovljena z namenom, da preveri možnosti, da se šolo zgradi kje drugje, ker ni dovolj uspešno in poglobljeno pregledala vseh alternativnih možnosti.

Zahvala

Ob otvoritvi novega skavtskega sedeža želimo slovenski goriški skavti izraziti svojo iskreno hvaležnost vsem staršem, prijateljem, podpornikom (podjetjem, bankam, društvom in posameznikom), ki so na katerikoli način prispevali k uresničitvi našega načrta: eni z denarnim prispevkom, drugi s fizično pomočjo, spet drugi z materialom. Posebna zahvala naj gre Katoliškemu tiskovnemu društvu, ki je dalo na razpolago zemljišče pri Katoliškem domu in vsem darovalcem, ki so hoteli ohraniti anonimnost.

Prispevali so - društva: KTD, SSO, oratorij sv. Dominika, SDGZ-GO, Sovodenjska dekleta.

Posamezniki in družine: msgr. Franc Močnik, Radenko Hlede, Laura Abram, Vinko Levstik, Angela Vetrh, Zofija Minini, Klavdij Peric, Dragica Bitežnik, Irena Bertolini; družine Ferfolja, Nacini, Lutman, Bertolini, Spazzapan, Zlobec, Monti, Franco Pais, Assi, Tommasi, Gergolet, Antoni, Mikluž, Soban, svojci pok. Franke Ferletič, Ladi z družino.

Podjetja: Tomsič, Kerševani, Šuligoj, Čuk, Čotar, Koren, Sošol N., Sošol W., Globfin, Romanbar, Gostilna Paulin, Nardin, Teknomic, Grafica Goriziana, Minimarket, Petijan B., Nanut, Pintar A., Leban A., Komjanc S., Komjanc L., La Goriziana Autotrasporti, Gostilna Devetak, Kosič A., Look, Agraria Bavcon, Terpin, Agraria Zavadlav, Home, Tommasi M., Domoplast, Kosič M., Agrosementi, Chiabai E., Tiskarna Budin, Leopoli, drogerija Čavdek, Bramo Legnami, Komic B., Tabaj R., Pintar R., Picek, Čevdek V. in A., Kmečka Banka, Posojilnica Sovodnje, Cassa di Risparmio GO, Hranilnica Doberdob.

Skupnost voditeljev SZSO - SGS

Vse za šolo dobite v
KATOLIŠKI KNJIGARNI

Skupnost voditeljev SZSO - SGS

vabi na

OTVORITEV SKAVTSKEGA SEDEŽA (v prostorih Katoliškega doma)

Sobota, 12. septembra

ob 17.00: predavanji:

Jana Hosta - Psihološka struktura mladega danes
Lojze Čemažar - Mladina in duhovnost
Vmes zakuska

ob 20.00: niz pričevanj - sodelujejo:

p. Ivan Žužek - o podobi duhovnega asistenta v skavtski organizaciji
Antonella Maurizio - o vzgojni metodi AGESCI (italijanske skavtske organizacije)
Tomaž Simčič - »Skavtizem in kultura«
Sledil bo poseg dveh staršev o odnosu med skavtizmom in družino.
Priložnost bo za diskusijo

Nedelja, 13. septembra

ob 11.00: sv. maša v cerkvi Sv. Ivana

ob 12.30: otvoritev skavtskega sedeža z blagoslovom, slavnostnim govorom, pozdravi in s predvajanjem diapozitivov o slovenskem skavtizmu na Goriškem v zadnjem obdobju

ob 14.00: kosilo

ob 16.00: taborni ogenj

obvestila

Ravnateljstvo državne srednje šole »I. Trinko« v Gorici sporoča, da se šolsko leto prične v četrtek, 17. septembra 1992. Dijaki naj se zberejo na šolskem dvorišču ob 8.30. Šolska maša bo ob 9.15 v kapucinski cerkvi, nato pouk do 12.30.

ACM iz Trsta vabi k maši za Edinost, ki bo 14. t.m. ob 17.30 v Marijinem domu, ulica Risorta 3.

Na Katinari bo v nedeljo, 13. septembra, ob 9.30 sveta maša pri kapelici Kraljice miru - ob 53 letnici.

Duhovna obnova za družbenice, žene in starejša dekleta bo v Zavodu sv. Družine v nedeljo, 13. septembra; začetek ob 9. uri, zaključek ob 18.00 s sv. mašo. Obnovo bo vodil g. Jožko Benedetič.

DAROVI

Ob šesti obletnici smrti mame Mrak vd. Simčič se je spominja hčerka Rožica z družino in daruje po 50.000 lir za cerkev Sv. Ivana in za Zavod sv. Družine.

Za slov. Karitas: ob 16. obletnici smrti Alfonza Grudina daruje žena 20.000 lir.

Za Zavod sv. Družine: ob 15. obletnici smrti Ivana Vetrha daruje družina 50.000 lir.

Za cerkev v Ricmanjih: Cvetka Kuret, Ricmanje, ob 52. obletnici smrti dragih staršev Ivana in Marije Bizjak 100.000; druž. Corva, Ricmanje, v spomin pok. Valterja 200.000; M.B., Trst 200.000; Pjerina Hrvatič, Ricmanje v spomin pok. moža Ninota 50.000; Valerija Pregarc, Ricmanje ob 15. obletnici smrti pok. moža Vladimira 25.000; Pjerina Kuret, Ricmanje 40.000 lir.

Za cerkev Sv. Uršule v Logu: novoporočenca Mavricij in Norina 50.000; druž. Pregarc, Domjo ob 1. sv. obhajilu nečaka Mateja 50.000 lir.

Za kapelo Sv. Leopolda Mandiča pri Domju: N.N., Mačkolje 100.000; Terezija in Ferdinand, Rovigo 50.000; N.N., Trst 20.000; Ana Furlan, Trst 10.000 lir.

Za novi sedež SGS: Marta Pais v spomin na pok. moža Claudia 50.000 lir.

V Katoliški knjigarni je naprodaj knjiga Srečka Kreseta

NAPREJ ZASTAVA SLAVE

cena 60.000 lir

Tam dobite tudi monografijo o

MILKU BAMBIČU

cena 20.000 lir

radio

Spored od 13. do 19. septembra 1992

Nedelja: 8.30 Kmetijski tednik. 9.00 Sv. maša iz župnijske cerkve v Rojanu. 9.45 Pregled slovenskega tiska v Italiji. 10.00 Mladinski oder: »Butalski podvigi«. 11.45 Vera in naš čas. 12.00 Na počitnice. 13.20 Glasba po željah. 14.10 Tržaški štempiharji. 16.00 Z naših prireditvev. 17.00 Šport in glasba.

Ponedeljek: 8.10 Jugoslavija 1941 - 1945. 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.40 Zborovska glasba. Mešani zbor Milan Pertot iz Barkovelj vodi Aleksandra Pertot. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Carski sel«. 1. del. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva.

Torek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.45 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.40 Evergreeni. 13.20 Glasba po željah. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Carski sel«. 2. del. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva. 18.00 Andrej Budal: »Na konju« - roman.

Sreda: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 10.10 Koncert v Kulturnem domu v Trstu. Ensemble Pro Musica iz Salzburga vodi Wilfried Tachezi. 11.35 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Krščansko socialno gibanje na Primorskem. 12.40 Zborovska glasba. Moški zbor Lira iz Kamnika vodi Samo Vremšak. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Carski sel«. 3. del. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva.

Četrtek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 10.10 Koncert v Cankarjevem domu v Ljubljani: simfonični orkester RTV Slovenija, Slovenski komorni zbor. 11.35 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 13.20 Glasba po željah. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Carski sel«. 4. del. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva. 18.00 Četrtekova srečanja.

Petek: 8.10 Jožko Kragelj: Simon iz Ruta. 8.50 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.40 Zborovska glasba. Oktet Vrtnica iz Nove Gorice; umetniški vodja Alenka Saksida. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Carski sel«. 5. in zadnji del. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva. 18.00 Kulturni dogodki.

Sobota: 8.10 Kulturni dogodki (ponovitev). 8.40 Slovenska lahka glasba. 11.30 Odrpta knjiga. Penelope Russianoff: »Kdaj se bo vam nasmehnila sreča?« 12.00 Glas harmonike. 13.20 Glasba po željah. 15.00 Mladinska nadaljevanka: »Mala Čarovnica«. 17.10 Klasični album: teden Sergeja Prokofjeva. 18.00 Tržaški štempiharji.

Listnica uprave

Naša uprava je odprta vsak dan, razen ob sobotah in praznikih, od 9. ure do 12.30.

KATOLIŠKI GLAS

Tednik

List je nastal po združitvi goriškega tednika »Slovenski Primorec« in tržaškega »Teden«. Prva številka »Katoliškega glasa« je izšla 2. februarja 1949.

Uredništvo in uprava: Riva Piazzutta, 18 - 34170 Gorica - Tel. 0481/533177 - Fax 533177 poštni tekoči račun: 11234499

Poduredništvo: Vicolo delle Rose, 7 - 34135 Trst - Tel. 040/414646

Registriran na goriškem sodišču pod št. 5 dne 28.01.1949

Odgovorni urednik: msgr. Franc Močnik
Poštn. plačana v gotovini - skupina 1/70% Dovoljenje pokr. poštne uprave iz Gorice

Izdaja: KTD Katoliško tiskovno društvo Societa Tipografica Cattolica srl Riva Piazzutta, 18 - Gorizia - P.I. 00054100318

Tiska: Tiskarna Budin v Gorici
Cena posamezne številke: 1000 lir

Letna naročnina: Italija 50.000 inozemstvo 70.000 zračna pošta 95.000

Oglasi: za vsak mm višine v širini enega stolpca: trgovski oglasi in osmrtnice 500 lir, k temu dodati 19% IVA